

ผลการดำเนินงานรัฐบาลรอบ 4 ปี

กระทรวงวัฒนธรรม

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ขับเคลื่อนงานด้านวัฒนธรรม เพื่อวางรากฐานความมั่นคงของชาติ พัฒนาคน สังคม สร้างรายได้ สร้างภาพลักษณ์ และเกียรติภูมิไทยในเวทีโลก โดยกระทรวงวัฒนธรรมได้นำนโยบายดังกล่าวมาขับเคลื่อนงาน โดยมีผลงานเด่น ดังนี้

๑. จัดสร้างพระเมรุมาศ สิ่งปลูกสร้างประกอบพระเมรุมาศงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยยึดหลักโบราณราชประเพณี และจัดนิทรรศการงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๐ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนหลัก คือ

๑) นิทรรศการ พระผู้ทรงเป็นนิรันดร์ เป็นแสดงพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แบ่งการจัดแสดงออกเป็น ๕ ส่วน ได้แก่ เมื่อเสด็จสวรรคต รัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต นำพระราชไมตรี และพระจักรินวัตรฟ้า

๒) นิทรรศการ พระเมรุมาศพิमानนภิมิต นิทรรศการเล่าเรื่องราวเบื้องหลังและขั้นตอนการทำงานพระเมรุมาศ ได้แก่ สถาปัตยกรรมพระเมรุมาศ แบบขยายสู่การก่อสร้าง งานประติมากรรมประดับพระเมรุมาศ ฉากบังเพลิงและจิตรกรรมฝาผนังโครงการตามพระราชดำริ การบูรณปฏิสังขรณ์ราชรถและพระยานมาศ งานประณีตศิลป์ในพระราชพิธี และนิทรรศการสัมผัสเพื่อผู้พิการทางสายตภายในบริเวณพระเมรุมาศ

มีผู้เข้าชมรวมจำนวนทั้งสิ้น ๔,๐๐๐,๐๘๖ รูป/คน จำแนกได้ดังนี้ พระภิกษุและสามเณร ๒๓,๔๙๙ คน วิลแชร์ ๕๘,๑๘๕ คน ผู้พิการ ๕,๘๔๗ คน กลุ่มชาติพันธุ์ ๓๒๐ คน นักท่องเที่ยวต่างชาติ ๖๑,๒๐๓ คน สื่อมวลชน ๒,๑๐๖ คน ประชาชนทั่วไป ๓,๐๙๕,๔๙๙ คน นักเรียนและนักศึกษา ๗๕๓,๔๒๗ คน

๒. การสร้างภาพลักษณ์และเกียรติภูมิไทยในเวทีโลก ได้แก่ ยูเนสโกประกาศให้ “โขน” เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติเป็นรายการแรก จากพระมหากษัตริย์คุณอันยิ่งใหญ่หาที่สุดมิได้ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา สืบสาน และพัฒนาการแสดงโขนในทุกมิติ ทำให้โขนไทยยิ่งใหญ่ถล่มทลาย โดยโอกาสนี้ กระทรวงวัฒนธรรมได้เตรียมการเฉลิมฉลองในโอกาสที่ได้รับการประกาศขึ้นบัญชีเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การยูเนสโก โดยมีกิจกรรม อาทิ งานมหกรรมโขนและการแสดงโขนสัญจร ๔ ภูมิภาค สร้างภาพยนตร์รามเกียรติ์แอนิเมชัน ตอน “รามาวตาร” และเผยแพร่ในโรงภาพยนตร์ทั่วประเทศ รวมถึงเตรียมการจัดทำแผนแม่บทในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชน กลุ่มคน บุคคล องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแสดงโขนในแขนงต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ไทยในเวทีโลกอื่นๆ ได้แก่ ประกาศให้ฟิล์มกระจก และภาพต้นฉบับจากฟิล์มกระจกชุดหอพระสมุดวชิรญาณกว่า ๓ หมื่นรายการ เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก และการประกาศรับรองพระธาตุพนม เชียงใหม่ ขึ้นบัญชีรายชื่อเบื้องต้นของมรดกโลก และในรอบ ๔ ปี ๖ เดือนที่ผ่านมา มีการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ รวม ๓๑๔ กิจกรรม ใน ๔๒ ประเทศ และการผลักดันให้ปี ๒๕๖๒ ปีเป็นแห่งวัฒนธรรมอาเซียน

๓. สวดมนต์ข้ามปี ถวายพระราชกุศล เสริมสิริมงคลทั่วโลก “ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่ วิถีธรรม” นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมสารีริกธาตุให้ประชาชนสักการะร่วมกับพระบรมสารีริกธาตุ และพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์จาก ๑๒ ประเทศ และ

พระราชทานหนังสือสดมภ์แจกประชาชน และเป็นปีแรกที่มีสมเด็จพระสังฆราช ประมุขสงฆ์ ๑๒ ประเทศเข้าร่วม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมสดมภ์เพิ่มขึ้นทุกปีโดยมีสถิติดังนี้

- ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๗ ล้านคน
- ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๘.๒๐ ล้านคน
- ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๙.๗๔ ล้านคน
- ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๐.๖๘ ล้าน
- ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒๑.๙๖ ล้านคน

๔. ติดตามโบราณวัตถุและศิลปวัตถุไทยในต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องการติดตามโบราณวัตถุที่ถูกลักลอบนำออกนอกประเทศไทยไปยังประเทศต่างๆ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามโบราณวัตถุของไทยในต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศไทย ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธาน และคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขึ้นเป็นครั้งแรก โดยได้ติดตามโบราณวัตถุและศิลปวัตถุไทยในต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศ

สำหรับสถิติการส่งมอบคืนโบราณวัตถุและศิลปวัตถุจากต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศ ในช่วงรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗-ปัจจุบัน ทั้งหมด ๘ ครั้ง จากสหรัฐอเมริกา ๗ ครั้งและออสเตรเลีย ๑ ครั้ง รวมโบราณวัตถุที่ได้รับคืน ทั้งหมด ๗๕๑รายการ

๕. การสร้างรายได้จากต้นทุนวัฒนธรรม โดยขับเคลื่อนนโยบาย 5F เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับประเทศ ได้แก่

- Film ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ สร้างรายได้กว่า ๒ แสนล้านบาทต่อปี เป็นอันดับ ๑ ในอาเซียน
- Food ประกาศร้านอาหารอร่อย ๑๐๐ ปี รวมถึงส่งเสริมอาหารพื้นบ้าน เพื่อให้เกิดการสืบทอดภูมิปัญญาด้านอาหาร
- Festival ส่งเสริมและยกระดับเทศกาลประเพณี รวมถึงจัดตลาดประชารัฐ ตลาดวัฒนธรรม ๙๒ แห่ง จัดงานวัดใน ๕๕ เมืองรอง และประกาศต้นไม้ทรงคุณค่า “รุกข มรดกของแผ่นดิน” ๑๒๘ ต้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน
- Fashion ส่งเสริมการใช้ผ้าไทย และการออกแบบผ้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล จัดทำทำเนียบผู้ประกอบการผ้าไทย องค์กรความรู้เรื่องผ้า
- Fighting โดยส่งเสริมศิลปะการป้องกันตัวมวยไทย โดยจัดทำทำเนียบค่ายมวยในประเทศและต่างประเทศ

๖. พัฒนาและยกระดับแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ พัฒนาระบบนำชมที่ทันสมัยในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และอุทยานประวัติศาสตร์ทั่วประเทศ นำรถพิพิธภัณฑ์ และรถโรหนั่ง สัญจรทั่วประเทศ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ส่งผลให้มีผู้เข้าชมเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนี้

- ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๗.๖๘ ล้านคน
- ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๘.๘๗ ล้านคน
- ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๙.๔๕ ล้านคน
- ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๙.๘๗ ล้านคน
- ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒.๐๑ ล้านคน
